

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului :</p> <p>Pe un an . . . . . 240 Lei Pe jumătate de an . . . . . 120 Lei Pe un pătrar de an . . . . . 60 Lei Un număr . . . . . 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor :</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
---	---	---

Clopotele smereniei ne cheamă.

Piatră de hotar se pune astăzi în felul nostru de viață creștină. Piatra de hotar care marchează de-acum timpul cucerniciei, al evlaviei, al smereniei. Bisericele deschid larg „ușile pocăinții” celor ce intră spre curățire, chemați de clopotele smereniei. E timpul cinstului mare post al Păresimilor.

Chemarea, ca spre o învoire a firii noastre, este caracteristica marilor frământări; chemarea, punctul luminos al lor, dă nuanța așteptată, aptă să provoace această învoire. Chemare a făcut odinioară Mântuitorul când a zis celor doi pescari „veniți după mine”; când ei „îndată lăsând mrejele, au mers după dânsul”. O chemare, în aceeași măsură hotăritoare pentru noi, ne adresează azi bisericile, chemare la pocăință, la pregătire.

Timpul celor 40 de zile, simbolizând minunata pregătire, în post și rugăciune, a Mântuitorului Hristos, îndrumă ca o potecă într'un deșert la isvorul tuturor bunătăților: la Hristos cel răstignit pe cruce.

Iată rostul pregătirii, iată semnificația ei adâncă; chemarea la suferință, acceptarea și în urmă încununarea prin dăruirea totală. O scară miraculoasă care întrece scara ce a văzut oarecând în visul său patriarhul Iacob!

Primirea sau acceptarea de bunăvoie a complexului de greutate pe cari le însușește o chemare, desăvârșește și încunună chemarea dintâi. Avertismentul lui Iisus e clasic „...celce vrea să vină după mine... să-și ia crucea”. Numai acela îl urmează cu adevărat!

*

Clopotele smereniei sună, clopotele smereniei ne cheamă la curățirea gândurilor și a

faptelor noastre de creștini. Această curățire sau purificare ne-o spun toate în lumea din jurul nostru. Insuș Mântuitorul cel fără păcat s'a rugat adesea; minunile Lui și le-a însoțit cu rugăciuni, și neîncetat a îndemnat pe cei din jurul său să se roage. În privința duhurilor celor rele spunea că „acest neam numai cu post și rugăciune poate fi alungat”: Nimica dară fără puterea și intervenția lui Dumnezeu!

Recunoașterea necurăției, a răutății, a nimicniciei noastre deschide întâiul drum spre culmile apropierei de Dumnezeu. *Căința* și prin ea *smerenia*. Smerenia mântuește pe vameșul din templu. Smerenia îl face învingător pe David împotriva lui Goliat. Smerenia consacră pe Maria de mamă a lui Iisus Hristos, Mântuitorul nostru. O viață de smerenie și umilință am dus și noi Românii, și prin ea ne-am mântuit. Căci smerenia mântuește, *înaltă*, cum zice Scriptura sfântă, iar trufia osândește. Care dintre sfinții bisericii au fost mândri și trufași, și cari dintre noi nu râvnim viața și meritele lor?

Mamă pururea iubitoare, Biserica noastră își deschide visteriile darurilor primite de sus și ni le îmbie. Ele nu cer bani așa cum cereau darurile din templu, ele nu cer sânge de jertfe, ele cer inimă înfrântă și smerită pe care — după cuvintele psalmistului — Dumnezeu nu o va urgisi. Această inimă se înfrânge, se *smereste* prin post și rugăciune; prin reținerea dela cugete și fapte urâte, prin temperarea în mâncăruri. „Voi să nu căutați ce veți mânca și ce veți bea, și nu vă înaltați. Că toate acestea păgânii lumii acesteia le caută... *Însă căutați împărăția lui Dumnezeu, și acestea toate se vor adăuga vouă...*”

Postul și rugăciunea tocmai această împărăție o vizează; clopotele smereniei ne cheamă: cei cari am primit să fim creștini să luăm aminte!

Iisus ne cheamă.

„Cela ce nu este cu Mine împotriva Mea este, și acela ce nu adună cu Mine, risipește“.

Matei c. 12, v. 30.

O chemare se îndreaptă către sufletul fiecărui creștin. Este glasul blândului Iisus, care de mult ne cheamă. La ușa fiecărui suflet bate să l-se deschidă, să intre, dar, glasul Lui nu se aude. Și vai, ce amărit pleacă Domnul Hristos dela ușa sufletului care nu-i deschide și ce răsplată va primi acel creștin care nu-L cunoaște, căci: „*întru ale Sale a venit și ai Săi pe Dânsul nu l-au primit*“ (Ioan c. 1, v. 11).

Cât adevăr cuprind în sine aceste cuvinte! Câți dintre creștinii zilelor noastre nici gând nu au că Mântuitorul îi cheamă. Nu vor să audă așa ceva.

Către toți se îndreaptă Hristos „*ca tot cel ce crede întru El să nu piară ci să aibă viață vecinică*“ (Ioan c. 3, v. 15), dar nimeni nu-L cunoaște.

Să ne întrebăm deci fiecare: îl cunoaștem noi cu adevărat pe Iisus cel răstignit? Fiecare să ne uităm la faptele noastre și atunci într'adevăr vom vedea dacă-L cunoaștem sau nu. Faptele noastre ne vor spune ce avem de făcut. Puțini Îl vor cunoaște, foarte puțini. Creștinii zilelor noastre de L-ar cunoaște pe cel crucificat s'ar odihni la umbra crucii Lui. De L-ar cunoaște cu adevărat și-ar învinge orice poftă și orice ispită.

Fără a nu-L cunoaște, cu adevărat, nu poate fi nici viață și nici mântuire „*căci acela ce crede întru Fiul, are viață vecinică; iar acela ce nu ascultă pe Fiul nu va vedea viața, ci mânia lui Dumnezeu va rămâne peste el*“, (Ioan c. 3, v. 36) și „*cine vrea să fie prieten cu lumea, vrăjmaș lui Dumnezeu se face*“ (Iacov c. 4, v. 4).

A-L cunoaște pe Iisus Hristos, Creștine, înseamnă că vorbești cu El, îl asculți pe El.

Vei gusta din dragostea Lui, nu vei vrăjmași pe aproapele tău. Vei gusta din liniștea Lui, pace vei avea. Vei gusta din bogăția Lui, sărac nu vei fi.

Să căutăm deci pe Mântuitorul nostru și-L vom găsi, căci pentru noi de bună voie s'a jertfit „*și în nimeni altul nu este mântuire, pentru că nu este sub cer un alt nume dat oamenilor, întru care trebuie să ne mântuim*“ (Fapt. Apost. c. 4, v. 12).

Creștine dragă, roagă-te Lui să te învrednicească să-L afli și să-L cunoști. Să nu te lase

să întri în pământ mai nainte de a nu te întâlni cu El. Cere-I iertare pentru timpul care l-ai trăit fără El și croește-ți altă soartă! Apleacă-te plângând la brațele crucii Sale și la Golgota răstignirii Sale te du! Cu sulița dragostei Sale inima să ți-o împungă și sângele Său neîncetat peste tine să picure, ca statornic din această lume să ieși și statornic în brațele Sale să cazii. Să trăiești pentru El, să lucrezi numai pentru El, de El numai să vorbești, numai al Lui să fii, cu totul al Lui să fii, căci El te-a răscumpărat cu o jertfă așa de mare. „Deșteaptă-te cela ce dormi, scoală-te din morți și Hristos te va lumina“ (Efeseni c. 6, v. 14). „Așa și voi socotiți-vă pre voi morți a fi păcatului, și vii lui Dumnezeu întru Iisus Hristos, Domnul nostru“ (Romani c. 6, v. 11). „Căci este Dumnezeu, unul și mijlocitor între Dumnezeu și oameni, omul Iisus Hristos, Carele pe Sine însuși s'a dat preț de răscumpărare pentru toți“ (I. Timot. c. 2, v. 5—6). **Dimitrie Blidariu preot.**

Episcop Nicolae Velimirovici :

Mamei căreia n'a putut afla mormântul fiului ei răpus în luptă.

Zici, că l-ai căutat prin toate cimitirele militare. Ai călătorit dela Zlatibor, până la Corfu și până la Salonic. Te-ai suit pe Kaimakialan, pe Piatra Macivei. Te-ai scoborit în valea morților. Ori unde ai înțeles că este cimitir militar, în acolo ai grăbit. Rugat-ai să ți se cetească registrele înmormântațiilor, aici și dincolo. Silabisit-ai și singură numele pe cruci. Nu-i și nu-i.

Nu fii tristă, scumpă mamă. E păcat, prea multa tristețe *A lui Dumnezeu e tot pământul și tot ce e pe el.* Ori unde ar fi înmormântat fiul tău, e pe pământul lui Dumnezeu. Când atingi pământul negru din pragul casei, ai atins marginea mormântului fiului tău. Iar, atotvăzătorul ochi al lui Dumnezeu se plimbă asupra pământului și privește pe cei morți ca și pe cei vii. Dacă fiul tău îți este ascuns ție, lui Dumnezeu nu-i este ascuns. Ție, ți l-a ascuns însuș Dumnezeu, pentru ca să-ți curețe inima prin tristețe și să-ți pregătească bucurioasă surpriză, bucurioasă întâlnire cu fiul tău în palatul veciniei Lui.

Nu se știe nici de mormânturile multor oameni mari și sfinți. Necunoscut a rămas mormântul proorocului Moisi; apoi mormânturile multor apostoli și mucenici ai lui Hristos; apoi mor-

mânturile multor pustnici și asceți. Numele lor sunt literă roșie în calendar. Le serbăm amintirea, le clădim biserici, le înălțăm rugăciuni. Însă de mormânturile lor nu știm. Deci, nu trebuie să jelești, că mormântul fiului tău va rămâne știut numai atotvăzătorului Ochi, asemenea mormânturilor atâtor sfinți și sfinte.

Unei mame din Debru îi este înmormântat fiul militar undeva în pământ depărtat. Din cauza bătrâneții nu s'a putut duce la mormântul lui. Și i-a venit în minte, bătrânului suflet, cum să stropească mormântul fiului său. În fiecare sâmbătă, ea se duce la cimitirul militar din Debru. Aci dorm răposații militari, a căror mame cu greu vor veni la mormântul lor. Și, deasupra acestor morminte aprinde lumânarea și șoptește rugăciuni. Și roagă pe preot să stropească și să amintească numele scris pe cruce și pe lângă acesta și numele lui Atanasie al ei.

Și tu poți să faci la fel. Și durerea îți va trece.

Însă mult mai de preț este a gândi la sufletul fiului tău decât la mormântul lui. Uite, sufletul lui nu e în nici un mormânt de pe pământ. El e mai presus de tine decât de mormânt. La fel a fost o altă mamă, care pe timpul războiului a umblat pe câmpul de luptă să viziteze mormântul fiului ei. Fiind mormântul în focul luptei, n'au lăsat-o. Nemângăiată, s'a întors acasă. Odată, prin voia lui Dumnezeu, i se ivește fiul în chilia ei. Mama sare și strigă:

— Unde ești fiul meu!

— Am călătorit cu tine, mamă, și m'am întors cu tine.

Și i-a mai spus că lui îi este bine, și că ea trebuie să înceteze a mai plânge.

Încetează și tu cu plânsul și începe cu milostenia pentru odihna sufletului fiului tău. Prin lacrimi ai muiat deajuns pământul inimii tale, acum e timpul să lași ca rodul să încolțească. Iar cel mai scump rod, care din lacrimi încolțește, este rugăciunea, milostenia și încredințarea ta voii lui Dumnezeu. Una din scândura crucii fie-ți rugăciunea, iar milostenia cealaltă. Rugăciunea se ridică spre înălțimi, iar milostenia se întinde în lățime. Totuși, încredințarea smerită voii lui Dumnezeu, fie-ți fierul care încheie crucea.

Nu despărți rugăciunea de milostenie. Și blânda împăcare a cerului, încet va coborî în inima ta, ca roua pe iarba însetată.

Pacea și binecuvântarea dela Dumnezeu.

Traducere din limba sârbă de:
Pr. A. Uroș-Doloveanu.

Alte ecouri.

Despre numărul nostru jubiliar, mai scriu următoarele reviste și foi. Reproducem cu plăcere scrisul lor.

„Foaia Diecezană“ din Caransebeș a împlinit 50 de ani.

La 6 Ianuarie 1935 a apărut numărul jubilar al celei mai vechi gazete românești din Banat, al „Foi Diecezane“ din Caransebeș, care a împlinit 50 de ani dela fundarea ei. „Foaia Diecezană“ organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului, a fost timp de jumătate de veac și mijlocul de luptă și de apărare al drepturilor noastre naționale. Ea a fost înființată de episcopul Ioan Popasu. Incepând dela primul ei număr din 5/17 Ianuarie 1866 a apărut tot timpul săptămânal. Redactorii „Foi Diecezane“ au fost în ordine cronologică dela înființarea ei până astăzi: Ioan Bartolmeu, Ioan Ionașiu, prof. Dr. Petru Barbu, Dr. Iosif Iuliu Olariu, Dr. Cornel Corneanu, prof. Dr. Vasile Loichița, Dr. Iosif Badescu, Romulus G. Ancușa, Nicolae Cornean.

(„Luceafărul“ Timișoara)

O frumoasă aniversare:

„Foaia Diecezană“ a împlinit cincizeci de ani.

O profundă duioșie străbate sufletul nostru, gândind asupra faptului nu tocmai de toate zilele în viața Eparhiei de Dumnezeu scutite a Caransebeșului, că organul oficial al ei: „Foaia Diecezană“, a împlinit frumoasa vârstă de jumătate de veac de neconținută apariție.

Sunt atât de puține ziarele cari în Ardeal și Bănat au ajuns această frumoasă vârstă, sau au întrecut-o chiar!

Câte ziare nu s'au pornit în zecile de ani trecuți, cu multă însuflețire, cu dorința fierbinte de a răspândi cuvântul graiului și al culturii românești în marea mulțime a satelor. Câte dintre ele nu s'au pierdut încă dela începutul lor în negura uitării; câte nu au căzut la mijlocul drumului, cu aripile frânte, din înălțimea la care le avântase însuflețirea celor ce le-au pornit la drum, și câte n'au trebuit să înceteze scrisul lor atunci, când credeau mai cu de-a-dinsul, că însăfârșit, au biruit? Pricina a fost că n'au știut, sau poate n'au avut darul să se încuibeze în sufletul cetitorilor. Căldura inimii celor ce li-au împodobit cu scrisul lor coloanele, n'au știut să însuflețească pe cei dornici de slovă românească; n'au știut să răpească marea mulțime a nației spre idealul ce poate cu ardoare îl visau?

Numai puține au fost ziarele acelea, cari au biruit durerile începutului. Acestea prin scrisul lor cumpătat și temeinic, prin conduita națională neșovăitoare, fără sforărituri de târg mare pentru a îmbăta lumea cu vorbe goale, — au reușit să cucerească sufletul cetitorilor, să le câștige încrederea. Și era de ajuns, ca cetitorii astfel câștigați să-și deschidă baerile pungi pentru a sprijini ziarul de care nu se mai puteau lipsi, asigurându-i trăinicia pentru multe zeci de ani.

Între acest soi de ziare se află și mult pretuita „Foaie Diecezană”, organul Eparhiei Caransebeșului, care în numărul jubiliar pe anul 1935, îmbracată în haina de sărbătoare, împodobită în cuvântul înainte, cu cele mai alese gânduri, ale celui de al 5-lea Episcop dela întemeierea ei, Prea Sfințitul Vasile, sub a cărui părintească oblăduire a pornit înainte, pentru a sfârși veacul început la 6 Ianuarie 1886, cu vrednicie și demnitate, ca un adevărat viteaz luptător în războiul sfânt pentru propășirea bisericii străbune ort. rom. și cultura fililor săi...

Timp de 50 de ani, Foaia Diecezană, prin scrisorile redactorilor și colaboratorilor săi, profesori învățați, preoți și învățători umili ai satelor românești, a luptat cu îndârjire și răbdare neșovăitoare împotriva celor ce voiau să nimicească instituțiile noastre cele mai prețioase: *Biserica* și *Scoala*. A dus în satele umile românești ascunse prin văile munților și presărate pe câmpiile bănățene hrană pentru suflet și minte. A aprins în sufletele simple flacăra cinstirii legii strămoșești, a iubirii de neam, dragostea către aproapele, dar îndeosebi, a trezit conștiința națională românească, a cărei străjer neadormit a fost până în zilele noastre.

Dar, nici cei dornici de o cultură teologică sau pedagogică, n'au fost trecuți cu vederea! În coloanele Foi Diecezane apăreau cât de des articoli străbatuți de adevărată cultură teologică și educație sufletească, scriși de iluștri reprezentanți ai bisericii și școlii noastre românești.

Această tradiție, care dela început și până în ziua de astăzi n'a încetat nici o clipă a fi sufletul călăuzitor al Foi Diecezane, va fi aceeași și în noua perioadă de activitate inaugurată cu numărul prim al anului în curs. Cheazășie ne este actualul ei redactor, d-l consilier Nicolae Cornean, care timp de șapte ani muncește cu mult zel și adâncă pricepere, pentru a o ridica la ceea ce trebuie să fie: călăuza spirituală în dreapta credință a legii noastre străbune, nu numai pentru toți fiii Bănatului românesc, ci și pentru umilii fii de lege ortodox-română ai Bănatului jugoslav.

Noi, cei de aicea ne asociem din tot sufletul celor ce comemorează cincizeci de ani de existență a Foi Diecezane, și îi urăm creștinescul:

Cu Dumnezeu înainte!

(„Nădejdea” Vârșeț)

Pr. Ion Mităr.

„**Foaie Diecezană**, organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului împlinește o jumătate de veac de apariție. Primul articol îl semnează I. P. S. † Vasile, Episcopul Caransebeșului arătând că... „în vremuri de grea opresiune, acest organ de publicitate a știut să devie, într-o vreme când sloveii românești i se puneau mereu în cale călușul opreliștei asupritoare, tribuna avântului, sânul cald a păsurilor, vatra luminoasă a nădejdelor, lumina călăuzitoare a șovăelilor și crainicul bucuriilor și isbânzilor creștinești și românești din această de Dumnezeu păzită eparhie.”

(„Ramuri” Craiova)

Ne trebuie o foie religioasă pentru popor.

Mijlocul modern cel mai eficace de a face cunoscute marelui public ideile, este presa, această invenție dumnezească care duce cuvântul pretutindeni și tuturor, creând curente noi, îndrumând opinia publică, dând directive sau apărând o anumită concepție ori alcătuire a vieții sociale.

Presa se adresează conștiinței omului căreia îi poate fi prieten și-i poate fi dușman.

În vremea vechea nu era presă. Curentele religioase se răspândeau prin viul grai al propovăduitorilor. Răspândirea deși era mai încetă, totuși fiind pornită din convingerea personală și profundă a propovăduitorului își avea efect, pe câtă vreme în presa de astăzi poți face o propagandă de pildă în care nu ești obligat să mărturisești convingeri personale. Anonimul presei, mercenarul, speculantul ori șarlatanul presei pot propovădui fără ca cetitorul să poată verifica entuziasmul personal, devotamentul sincer și convingerea sufletească.

Astăzi statele dau presei cea mai mare atențiune, fiind una din formele de civilizație ale lor.

Biserica încă își are presa sa. În special cea catolică a înțeles din timp această importanță a presei pentru propaganda ideilor creștine și a dat și dă toată atențiunea cuvenită creerii și susținerii presei creștine în slujba Bisericii. Protestantismul la fel și în special cel anglo-american. Spre a vedea cât de hotărâtoare este problema presei în Biserica apuseană de pildă, să ascultăm pe *Cardinalul Mercier* al Belgiei care zice: „*Mai curând las clădirea unei biserici decât crearea unui jurnal catolic*” iar *Papa Pius X* adaugă: „*Mai bine vând mobilele din biserica mea decât să las să dispară o gazetă catolică*”.

Și cu drept cuvânt, căci în timp când atacurile vrăjmașilor Bisericii se înțetesc pe calea scrisului, tăcerea ei ar însemna slăbiciune, când toate instituțiile folosesc și tiparul pentru formarea sufletească a adeptilor lor, când însăși sectele se servesc în largă măsură de presă, excepția ce-ar face-o Biserica adevărată, i-ar aduce pagube. Când probleme de tot felul se agită și toți dau soluții, abținerea Bisericii ar pune două chestiuni delicate: sau ea nu-și înțelege misiunea în timpurile actuale, sau învățătura Mântuitorului este neputincioasă în a prezenta soluții problemelor la ordinea zilei. Dar adevărul este că Biserica este un organism viu, util societății pe care vrea s'o modeleze după idealul creștin și că ea posedă toată forța și are

și pregătirea să lupte cu adversarii și să-și susțină principiile. În toate acestea îi stă la îndemână presa cu toate mijloacele sale.

La noi până de curând nu s'a înțeles pe deplin marele rol al presei creștine. Gazetele, revistele, ori foile bisericești apărute n'au fost toate la înălțimea chemării, căci în loc să zidească au dărâmat și în loc să înfrățescă, au învrăjbit.

Totuși o seamă din aceste foi activează în direcția cerută de nevoile bisericii ce pot fi satisfăcute prin presă. În eparhia noastră „Foaia Diecezană“ care la timpul său i-s'a arătat rolul ce l-a avut și-l are este mai mult o publicație care satisface trebuințele noastre ale clerului, completează cultura noastră sau expune dezideratele noastre și nicidecum nu e menită și nici nu poate pătrunde larg în popor.

De aceea ar fi momentul să ne gândim la propunerea P. O. Păr. consilier referent Ancușa expusă în numărul jubiliar al „Foi Diecezane“ că „este nevoie de o gazetă sau revistă prin care să răspândim în masa mare a poporului învățătura creștină și să punem piedici ideilor necreștine și primejdioase“. Mă rog — ce-am făcut și ce facem noi de obicei. Ne văetăm și ne plângem de multele neajunsuri pe cari le întâmpinăm, ne plângem că idolii veacului ne-au împânzit satele, că sectele ne destramă turma, însășișit toți avem câte ceva de constatat și adaugat, dar cu aceasta n'am pășit nici cu un pas mai departe. N'am pornit, nu la soluții, ci la realități. De aceea necesitatea acestei foi este atât de simțită încât ea nu îngăduie ezitare. Dacă cei 12 Apostoli ar fi stat să calculeze disproporția între puterile lor și intensitatea lumii, nu ar fi îndrăznit niciodată să se avânte în lucrul mare al vestirii Evangheliei. Lumea a fost învinsă prin entuziasmul credinții lor. La noi a sosit timpul când locul scrisului păcătos ce zilnic otrăvește sufletul poporului, trebuie să-l ia scrisul ce luminează, învață, îndeamnă. Nouă ne trebuie o revistă ori o foaie care nu să înmulțească numărul celor multe ci o revistă specifică a noastră care să corespundă nevoilor sufletești ale poporului ortodox bănățan. O revistă cu o țintă bine definită, care prin duhul slovei sale să pună în adevărată lumină răzuințele de distrugere ale diferitelor puteri prolifiche ortodoxiei și neamului nostru care „singur să judece între noi și bătărilor noștri“. Ne trebuie o foaie ori o revistă de luptă împotriva duhului vremii, care să arate calea dreaptă a mântuirii omului în lumina adevăratei Evanghelii a lui Hristos; o foaie scrisă și apropiată de mintea și înțelegerea poporului dela sate.

Căci ne trebuie să facem din credincioșii bisericii noastre fiii ei devotați și nu „grupe de răslețiți. Astăzi autoritatea Bisericii numai pe acest devotament se reazăimă.

Am văzut în multe sate creștini abonați la reviste religioase din alte eparhii: *Păstorul ortodox* dela Argeș, *Pâinea Vieții* din Oltenia, *Duminica Ortodoxă*, etc.; ba am întâlnit pe unul care avea abonat „*Farul Mântuirii*“ și „*Pacea*“ baptiștilor, deși era ortodox convins, — i-s'a spus de undeva că e foaie de zidire sufletească și a abonat-o. Cei mai mulți au „*Lumina Satelor*“ sau altele, dar absolut toate venite de aiurea, cari nu corespund întru toate cerințelor noastre locale „*căci altele sunt împrejurările și trebuințele în fiecare eparhie*“.

Poate dacă am fi avut foaia noastră, poporul n'ar fi fost avizat să alerge la hrană sufletească aiurea, n'ar fi fost trebuință poate nici de „*Lumina Satelor*“ ori de „*Iisus Biruitorul*“ și astfel n'am asista azi la spectacolul dureros ce se desfășoară și n'am avea un nou necaz pe cap. Nu, căci am avea poporul îndrumat de scrisul nostru, deci cu noi și pentru noi și nu împotriva noastră.

Să mă lămuresc. Nu de rare ori s'au văzut în chiar „*Lumina Satelor*“ scrisori de bârfire trimise de „ostași“, la adresa preoților, scrisori cari s'au publicat și au ajuns în mâna și sub ochii păstorilor noștri.

Nu slăbește aceasta încrederea lumii în noi?

Iată dar o parte de motive, de ce trebuința unei foi pentru popor în Eparhia noastră, se impune.

Când Satana se apropie de casa omului cu gând de ispită și pierzare, când nori negrii mugesc pe cer aruncând fulgere orbitoare pe pământ prevestind astfel răul ce vine, bunul creștin aprinde în casa sa tămâie și cade la rugăciune cucernică. Și bunul Dumnezeu îl scapă de diavol și de primejdie. Nouă, împrejurările de astăzi ne cer să facem la fel.

Fie ca ideea P. O. Păr. Ancușa să devină realitate cât mai curând. Preot **Dimitrie Anuțoiu**

„*Dacă ne-am lepăda de slava ce rămăază din suvenirurile strămoșești asupra noastră, cu ce ne-am înfățișa înainta marelui Judecător? Să ne ținem de cele trecute. Să ne ținem de limba și de trecutul nostru, cum omul în primejdie de a se îneca, se ține de prăjina ce i se aruncă spre scăpare*“.

Pe pământul făgăduinței . . . .

— Note de drum —

De ing. Petru Fotoc.

Zidul plângerilor . . .

Era în amurg de seară. Apusul frumos, din Ierusalimul cu ceriul cristalin. Soarele se pierduse după coama Sionului și urma-i o arăta numai o dâră roșcatică. Pe străzi mișuna lumea, cum se grăbea dela munca zilnică spre casă. Nici noi n'avem timp de pierdut. Se terminase programul, dar și peste acela încă ne-au ramas multe de văzut. Așa împreună cu prietenul nedespărțit, numai noi, ne îndreptăm pașii spre ruinele bisericii înțeleptului Solomon. Ce-a rămas și din acestea? Trece prin șicatore înguste. Pretutindenea urcuș și coboriș. Ne furișem prin îngheșuiala mormanelor de peatră zise case, suntem siliți a înghiți aerul cu un miros caracteristic, vedem de ce culoare, calitate și croi este lingeria și cea mai intimă a locatarilor, înșirată pe sfoară după spălat și ascultăm discuții asurzitoare din grămezile de peatră.

Ajungem la loc. Este în partea de vest a *Haramului*.

Prima impresie este: evreimea ținând așa de mult la legea ei, a putut să-și asigure o viață așa de lungă ca popor, între atâtea lovituri, cari i-au fost hărăzite a le îndura. Supraviețuirea și menținerea ca *nație* și *credință*, la ei una, a fost Cananul amintit. Manifestările de astăzi ale atâtor evrei, cărora prin aptitudini de orice natură, le-a succes a se ridica în șirul prim al multor combatanți, atașați la curentele politice, nu le cred folositoare nici țării românești, nici nației lor, cu atât mai puțin confesiunii lor. Eu nu pot concepe român de religie mozaică, chiar din simplul motiv, că n'am văzut, — știu despre sămbătași, — că un român să-și fi lăsat legea strămoșilor lui și să-și lapede botezul, nu cred, că nu vreau, dar mă îndreptățește la asta încrederea mea în credința celor de veacuri, lăsată moștenire nouă. Da, *evreul* care ține la *legea sa* și în acel timp știe cu ce datorează *patriei* sale românești, este de respectat, chiar ca *djidan*, care ține la ale sale.

Evreul adevărat se închină la *zidul plângerilor* și poate chiar zilnic dar îndeosebi în ajunul sabațului și a sărbătorilor. Este o ruină de 30·0 m. lungime și 12·0 m. înălțime, urme rămase pentru posteritate, după distrugerile comise de muzulmani. Când ajungi în apropiere, omul de serviciu te invită să nu descoperi capul, să nu fumezi, pentru a nu profana cele sfinte, când cei adunați bocesc cu voce tânguitoare, plângerile profetului Ieremia. Cu ochii plini de lacrimi sărută peatra rece aproape unsuroasă de

atingerea atâtor buze sleioase, între crepăturile pietrilor uriașe vără hârții cu rugăciuni, sgârăe pe perete dorințe și implorări, roagă ajutorul Dumnezeuului lor să le redea fala locurilor lor de închinăciune din vremuri apuse și ahtiate mereu, smulgându-o din mâinile arabilor. Proșternarea e împetrișată cu mișcări rituale, pe cari le execută aristocrația, plutocrația, proletari și preoțimea la fel. Sunt la olaltă fără deosebire de sex și vârstă; așa își dau întâlnire aici.

Dar rugăciunea asta și ea este simbolică.

Nu se roagă ei pentru redobândirea locului bisericii de odinioară, zidul vechiu doară este al lor, — că nu lasă să se apropie aci, dar nici nu încearcă muzulmanii — ci pentru reconstituirea imperiului și hegemonia lui *Ereș Israel*. Poate și cred, dar acu este încă o dorință etemeră, căci statele se susțin cu voință și cu mâini înclăștate de tot ce le-au lăsat strămoșii moștenire fie în stăpânire, fie ca ideal de cucerire și nu cu vaete disperate. Istoria dă exemple.

Cum adeseori și cât de des se întâmplă, că din o avere evreiască numai atât rămâne, cât s'a plasat în *dumani* și *eucaliști*, așa și din producția spiritului mozaic, numai aceia se menține, ceea ce este specific și se plantează între Haifa și Iaffa, așa cum a contemplat Herzl — Palestina noauă. Din încercările evreimei a se asimila și grație firei ei de închinare spre mimicris, acu s'a ajuns cu multe din fărâmurile lor spirituale formează obiecte de inventar în morga muzeelor de antichități ale altor țări. Comorile sufletești ale iudaismului pot trăi o viață vie, care să-și reverse lumina și căldura asupra întregului popor jidovesc, dară farul culturei lor naționale și confesionale, luminează din vârful Sionului, care luminează să se adapteze pământului unde viețuesc, ceice vreau să o cuprindă.

(Urmează)

I. P. C. Sa Arhimandritul Policarp Morușca episcop în America.

„Biserica și școala“, organul eparhiei surori și vecine a Aradului ne aduce îmbucurătoarea știre că Sfântul Sinod al Bisericii române în acord cu guvernul Țării a numit de episcop al Românilor ortodoxi din America pe I. P. C. Sa Arhimandritul Policarp Morușca starețul sfintei mânăstiri a Hodoș-Bodrogului.

I. P. C. Sa, prin cunoștințele verificate într'o îndelungată și probată activitate pastorală, desigur va răspunde cerințelor stăruitoare ale fraților noștri din America, ce se vreau organizați într'o episcopie a lor proprie.

La biserica din vale...

La biserica din vale   *Îconițe'n dalbul soare*
Pe poteci mă duce pasul   *Strălucesc cu solzi de aur*
Clopot care suni a jale   *Mângăierea se pogoară*
Ce duios îți plânge glasul!   *Din al cerului tezaur.*

Acolo mă trage dorul   *Doamne Sfinte câtă milă*
Giniștii fără prihană   *Pentru inima zdrobită,*
Când ti trec sfios pridvorul   *În căscioara de șindrilă*
Suie cântecul din strand.   *Cu o cruce aurită!*

La biserica din vale
Bușinat s'apleacă veacul
Clopotele trag a jale
Îl deplâng pe el... săracul!

Q.

ȘTIRI

Predică. Dumineca trecută a predicat la sf. liturgie pâr. admin. par. Romulus Pop. Astăzi, la Dumineca vameșului și fariseului predică pâr. Pavel Bogoevici.

Instrucția preregimentară în orașul nostru s'a inaugurat cu o frumoasă ședință festivă Dmneacă în 10 Februarie a. c. în sala festivă a liceului din localitate. Ședința s'a deschis cu intonarea imnului regal. A urmat un scurt serviciu religios oficiat de preoții protopresb. C. Buracu, presbiterii prof. Gh. Noaghea și T. Șandru, protodiaconul profesor de teologie I. David. Prea Sfințitul episcop se adresează tineretului să vină cu dragoste și încredere în această școală care dedă la disciplina corpului și a spiritului. Atmosfera în mijlocul căreia armatele tind să devină instrumente constructive, a inspirat și această formă de instruire și educație cetățenească. Pacea trebuie să fie idealul tuturor, căci ea este cea mai de căpetenie condiție pentru progres. Mai iau apoi cuvântul: d-l căpitan Stoicescu, comandantul centrului; d-l revizor Pavel Jumanca și pâr. protopresb. C. Buracu. Corul „căminului cultural“ a executat câteva cântări.

Conferință. Prof. Tiberiu Mitâr: *Problema culturală a Banatului.* Nenumărate date și împrejurări ne spun că întăietatea culturală a Banatului este de domeniul trecutului. Slăbirea natalității cu sporirea bolilor și înmulțirea mortalității, mai ales infantile sunt un însemnat indiciu de regres. Conferențiarul face definiția culturii și a civilizației. Arată că și din punctul de vedere al civilizației suntem întârziati. Mijloacele materiale ale existenței fizice încă lasă de dorit; poporul nostru e modest ba chiar lipsit în alimentație, dar în schimb face lux, un lux care de pildă în îmbrăcăminte nu corespunde cu necesitățile și cu cerințele sale sufletești Școalele țărănești înființate curând de „Astra“ în Ardeal trebuie introduse și la noi. Prin acelea, popularizând cuceririle științelor și în general a realizărilor sufletului românesc se poate numai creia o condiție pentru înaintarea noastră

culturală. Așa au făcut alții ca de pildă Pestalozzi în Elveția cu câteva secole mai de mult. Așa s'a putut scăpa Danemarca de imensul putregai moral, devenind azi una din cele mai civilizate țări.

E regretabil numai că această prea interesantă conferință nu a fost ascultată de prea mult public.

Fiii răutății. „Unirea dela 26 Ianuarie spune la „știri“, că în Iezvin, la renoirea bisericii „a dat ajutor tot satul (majoritate covâșitoare ortodoxi). Cum s'a făcut de altfel și în alte părți ale Banatului. Bună oară: la Hitiș, Racovița, Ohabăforgaciu ș. a.“ Cine crede; cine îi crede pe fiii răutății? Căci de ar fi așa, prudența i-ar îndemna să tacă nu să strige ca la drumul mare. Dar noi le știm tactica „fraților“ noștri. Când au mers ei pe drumul drept, pe drumul adevărului?!

Educație creștinească. În comuna Jebel activează câțiva preoți buni și cu suflet. Și în școală ei își știu creia mediul cel mai potrivit ca sămânța să prindă în pământ bun. Așa, la o inspecție făcută nu de mult s'a constatat că în fața unei icoane arde o candelă. În școală tăcere adâncă, ordine și curățenie. Totul a fost de așa natură că inspectorul a rămas adânc impresionat, dar și mulțumit de rezultate. Aceasta servește spre laudă preoților și întregului corp didactic din Jebel, ca și de exemplul pentru alții.

† **Nicolae Rada**, tiner bacalaureat din Brebul a trecut la cele eterne în vârstă de 21 de ani, lăsând în urmă-i jalea și durerea părinților. Răposatul a murit de crunta boală pricinuită de tuberculoză care bântue cu furie la noi în Banat și cu deosebire în Valea-Pogăni-cului. Nu știm ce fac atâtea societăți, unde se duc fondurile multe; știm numai că nici doctorii satelor nu-și fac datoria pentru care îi plătește Statul.

Au apărut: Un luptător bânățan: Ștefan Jianu. Contribuții și amintiri din viața marelui român bânățan Ștefan Jianu, ca și a timpului de mari prefaceri din toamna lui 1918. De vânzare la Librăria diecezană. Exemplarul 20 lei.

„Luceafărul“ Timișoara, N-rul 2 al revistei se prezintă în cele mai bune condițiuni. Aflăm poeziile d-lor A. Maniu, I. Pillat, Radu Rosetti, Gr. Popiți, etc. Proza savuroasă a lui Cezar Petrescu, I. Totu, Dr A. Cosma, I. Clopoțel etc. ilustrată cu o seamă de clișee interesante.

Poșta redacției.

Pr. E. Chimbir. Trimite într'un plic oficial o marcă postală de 6 Lei ca să expedăm la destinație cei 160 Lei, indicând și pe ce an e abonamentul. Află însă că acesta nu se trimite prin consistor.

Pr. M. Băleanu. Lei 75 pt biserica din Ierusalim au fost trimiși din eroare la noi. Au a se trimite direct Consiliului Central Bisericesc așa cum s'a dispus.

Brâne preoțești

dela cele mai renumite fabrici și cu prețuri convenabile de vânzare la Librăria diecezană.

Notă Oficială.

Nr. 649 B. 1935.

Se aduce la cunoștință că nouile carnete de identitate pentru călătorie cu 50% reducere pe C. F. R. se vor elibera de Ministerul Instrucțiunii al Cultelor și Artelor, la cererea Consiliului eparhial, care va avea să înainteze actele convenite în acest scop.

Deci Onorata Preoțime parohială este invitată să înainteze cât mai curând prin Oficiile protopopești următoarele:

1. Fotografiile necesare pentru eliberarea carnetelor. Fotografiile vor fi de mărimea 6/9, negre pe fond alb și iscălite.

Pentru soții și copii se va înainta câte o fotografie, iar preoții vor avea să înainteze fiecare câte 2 (două) fotografii, în care să fie arătați în reverendă și cu barbă, nu cu „cioc“, conform dispozițiilor canonice și circularei date în acest sens. Dintre aceste fotografii ale preoților una se va întrebuița pentru carnetul C. F. R., iar cealaltă se va păstra la Consiliul eparhial într'un album cu foaia calificativă a fiecăruia.

2. Deodată cu fotografiile se va înainta și prețul de cost al carnetelor, care este: pentru cl. I 30 Lei, pentru cl. II 25 Lei și pentru cl. III 20 Lei. La prețul de cost se va mai adăuga câte 10 Lei, drept spese pentru fiecare carnet.

Preoții au dreptul la carnete pentru cl. II.

3. La copii se va arăta data exactă a nașterii, ceea ce se va dovedi cu acte înaintea protopopului tractual, care are toată răspunderea pentru exactitatea acestor date.

4. Protopopii tractuali vor întocmi borderouri în dublu exemplar, în care vor trece în ordine alfabetică pe toți solicitanții de carnete și la care vor anexa fotografiile și costul carnetelor. Aceste borderouri se vor înainta Consiliului eparhial până cel mult la 10 Martie a. c.

Se obsearvă, că cererile preoților care nu vor intra pe cale ierarhică, adică prin Oficiile protopopești, nu se vor lua în considerare.

Caransebeș la 12 Februarie 1935.

Episcopul diecezan:

† Vasile

Obiecte bisericesti
dela cele mai renumite fabrici, se află
de vânzare la Librăria Diecezană.

CONCURSE.

Nr. 426 B. 1935.

Pe baza §-ului 63 din Statutul organic combinat cu § 23 p. 5 din acest statut precum și pe baza §-ului 7 din Regulamentul pentru procedura la alegerea de protopresbiter Consiliul eparhial publică concurs pentru întregirea postului de protopresbiter în tractul Logojului cu sediul în Logoj.

Recurenții la acest post au să dovedească că au calificarea cerută în concluzul Nr. protoc. 111 al Congresului național bisericesc din anul 1888.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

1. Dotațiunea dela sesia protopresbiterală din Logoj care dotațiune constă din:

a) 2 (două) sesiuni parohiale în extensiune de 52 jugere respective în extensiune după cum se află în natură.

b) birul și ștola uzitată.

2. Birul protopresbiteral dela preoți conform ses. 32 din Rescriptul declaratoriu illiric.

3. Paușalul pentru spesele cancelariei protopresbiterale în suma votată anual de adunarea protopresbiterală și aprobată de Consiliul eparhial care de prezent face Lei 7000.

Din considerare la probabilitatea unei eventuale noi arondări a protopresbiteratelor nou alesul protopresbiter va trebui să-și dea consimțământul la noua arondare a protopresbiteratelor, fără a forma vre-o pretențiune materială.

Reflectanții la acest post, având învoirea Consiliului eparhial, își vor înainta cererile lor, însoțite de documente autentice despre cualificația și ocupația lor de până acuma, Consiliului eparhial în termen de 30 zile dela publicarea primă a acestui concurs în „Foaia Diecezană“.

Caransebeș din ședința consiliului eparhial ținută în 29 Ianuarie 1935.

Episcopul diecezan:

† Vasile.

2—3

Pe baza deciziei Venerabilului Consiliu Eparhial de sub Nr. 6609 B. ex. 1934, se escrive concurs pentru postul de capelan cu dreptul de succesiune pe lângă preotul Ioan Turcan din Cireșa, protopresbiteratul Caransebeșului, cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“ cu următoarele

Emolumente:

1. $\frac{1}{3}$ din sesiunea parohială.

2. $\frac{1}{3}$ din toate venitele stolare parohiale.

3. de locuință se va îngriji așezul capelan.

4. Capelanul va catehiza în toate comunele adică:

Cireșa cu file Zăvoiu și Ferdinand.

Va avea apoi să plătească dările pentru pământul și venitele ce folosește.

Recurenții la acest post având încuviințarea P. S. S. Episcopului diecezan își vor înainta cererea de concurs prin prea On. Oficiu protopresbiteral din Caransebeș, consiliului parohial din Cireșa și se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sf. biserică din Cireșa, spre a-și arăta dexteritatea în cele bisericesti.

Cireșa din ședința Consiliului parohial, ținută la 10 Februarie 1935.

Ioan Turcan m. p.
președinte

1—3

Ioșif Boldea m. p.
notar

